

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva :
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónap . . . 1.- kor
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő :
S I M O N I S T V Á N .

Lapkiadó :
MOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónap . . . 1.50 kor
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 442. szám.

Halottak napján.

Egy nap választ el bennünket a halottak napjától, attól a naptól, melynek mai előestéjén mindene mber, kinek halottja van — s kinek ne volna? — meghatottsággal szívében, könnyelt szemekkel gyújtja meg drága halottja sírhalmán a mécses, hogy annak pislogó lángjánál, Eg felé szálló füstjénél idézze vissza emléket az elköltözöttnek.

A halottak birodalmának esti sötétségét ilyenkor nappali fény váltja fel, a temetők méla csöndjét harangok tompa zugása váltja fel, imára szólítva a hívőket és hitetleneket egyaránt.

A földis álatktól megisztalt lélek engedelmeskedve a mulandóságot hirdető harangok hívó szözetának, mely sóhaj kíséretében forró imát küld az Egek urához, örök nyugodalmat könyörögve az elköltözöttnek számára, békét, boldogságot könyörögve az ittmaradottak részére.

Halottak napja, a kiengesztelődés napja itt van, en apon magába szokott szállani az emberi lélek, mely az ismeretlen tulvilágra gondolva számotv el földi működésével s mindazzal, ami utjába áll haladásának, békéjének, sorsa jobbrafordulásának és boldogulásának s ezt felismerve elhárítja az akadályt.

Ami áll kicsiben egyesekre, az áll nagyban nemzetekre is, a nemzetek életét és sorsát irányítóknak magokba kell szállani e napon, meg kell vizsgálniok földi működésüket, meg kell állapítaniok, mi áll utjába nemzetük haladásának, békéjének, sorsa jobbrafordulásának, boldogulásának s ha ezt megteszik, lehetetlen, hogy

rá ne jöjjenek arra, hogy a magyar nemzet békéjének, sorsának, boldogulásának egy olyan törvényjavaslat állja útját, mely örök időkre lehetetlenné teszi a nemzet sorsának jobbra fordulását, boldogulását, mely oly irtóztató vér és pénzáldozatot követel, melyet az el nem bír, melynek terhe alatt összeroskad, elpusztul.

A nemzet sorsát, annak jövődö boldogulását szíven viselő s az ellenőrzést kötelességszerűen teljesítő 48-as és függetlenségi pártok a véderőjavaslatoknak minden érdemleges ellenérték nélkül való megszavazásában nemzeti aspirációknak feltartóztatatlannul és örök időkre való elhantolását látják a javaslatban, de a terheket el nem bíró nemzet abban sírját látja megásva, melyből feltámadás nincs, azért küzd azok ellen alkotmányos fegyverekkel, tántoríthatatlannul az ellenzék.

Küzdelmét nem irányítja önző hatalmi vágy vagy egyjéni gyűlölet, hanem irányítja haza-szeretete mellett a nemzet vágyainak, öhajainak teldjesebbsége menésére való törekvés és teherviselési képessége.

A küzdő ellenzék kötelességérzetének tudatában nem akadályozza meg az országra nézve üdvös és hasznos javaslatoknak, intézményeknek és szociális bajok orvoslását célzó intézkedéseknek megvalósítását, nem akadályozza meg a költségvetésnek letárgyalását sem, minek a költségvetés betérjesztésekor kifejezést is adott, kijelentve, hogy annak tárgyalása elé akadályt nem gördít; tanubizonyosságát adta a költségvetésnek bizottságilag történt tárgyalása alkalmából is eme hajlandóságának; a kormányon

áll tehát most már, hogy a véderőjavaslatok visszavonása vagy felfüggesztésével elővegye a költségvetést, nehogy exlexbe vigye az országot.

A felelősség e tekintetben nem a küzdő ellenzék fogja terhelni, amely felelőssége tudatában ojalisan megadta a módot és alkalmat a költségvetés letárgyalására, hanem terhelni fogja a kormányt, mely önteltségében és hatalmi gög-jében esetleg visszautasítja az ellenzék által megajánlott módot és alkalmat a költségvetés letárgyalására.

A fegyverszünet megkötéséhez nem kell «homo regius» csak a kormány részéről egy kis jóakarati, kormányzati bölcsesség és tapintat.

A béketárgyalások folghatnak a költségvetés tárgyalása alatt is, azután is, homo regiusal, vagy anélkül, mert a béke feltételeit a kormány ismeri.

Halottak napja, a kiengesztelődés napja itt van, távolítsa el a környezetéből a kormány a meggondolás nélkül cselekvő, erőszakos jellemű «muszaj Pistákat», szálljon magába, vizsgálja meg lelkiismeretét és azt, hogy nem maradt-e adósa a nemzet jogfosztott millióinak egy sürgősnek és elodázhatlannak jelzett feladat teljesítésével.

Ha ezt megteszi, rá fog jönni, mert rá kell jönnie, hogy igenis adós maradt egy feladattal, az általános, egyenlő és titkos választói jognak betérjesztésével s megalkotásával, melyet ha a választások előtt tett ígérete folytán megvalósít s a véderőreformot ezután terjeszti a parlament elé, akkor a béke létre fog jönni

Pók Dóra.

Irta: Bródy Sándor

Gatty kapitányt levetette a ló és nem tudott többé járni. Az orvosok szerint a tiszt már előbb, huszé ves korában vigyázatlan volt, házasságot ígért egy kantinos kisasszonynak és ez okozta szerencsétlenségét. A leányt egy ígért után durva elhagyta, mire záros határidőn belül a férfi hatalmas mellén apró piros pontokkal ki volt írva az elhagyott neve, ez hogy Róza. Gatty sokat nevetett ezen a fiziológiai tréfán, amíg egyszerre végkép leest a lábáról és ki kellett vetköznie a gyöngyörű mundérból és bevonulnia egy tengermelléki szanatóriumba.

Oszták-magyar gróf volt, harmincegy esztendő, gazdag, elég művelt, közepesen okos, igen jó és nagyon csinos ember. Elhatározta, hogy ha hátgerinc-sorvadása lesz, — amiről már hallott egyet-mást, — végez magával. Egy embertelen bécsi professzor, akit sarokba szorított, így szólott hozzá:

— Gróf, ön katona. Nincs jogom önt félvezetni, önnek az a baja, amitől tart. De ez ma már barátságos betegség, banni lehet vele, mint a báránnyal!

Összeszidta az orvost, élt és hitt tovább. Legfőbb attól tartott, hogy át kell helyeztetnie magát a vadászokhoz. Egyszer titokban sirt is, amiatt, hogy le kell szállania a lóról és soha többé nem lesz módja a felség színe előtt részt venni a jeu le barreban. Megbékélt, megszokta az ülést, majd mikor ülni se tudott

többé, a fekvést. Másfél teljes évig feküdt. Boldog idők, amikor oldalt is tudott, de elkövetkezett az idő, amikor csak a hátán feküdhett. — Ezt is megszokta, így várt, inkább reménykedve, mint csüggedve.

— Legfeljebb nem megyek vissza a katonasághoz. Voltaképpen inferioris élet. Leszek gazda!

Szép feje nem változott semmit. Erőteljes, szöke, szemé kék és fáradt, az a kiábrándult és hideg szem, amelyet nagyon szeretnek kacér asszonyok . . . A hatalmas bajusza alatt gyermekes szája, vakító fehér fogak. Közvetlenül a rothadás processzusa előtt úgy volt somirozva, ahogy jobban soha. Egy Pók Dóra nevű leány ápolta, valamint tönkrement nemes ember leánya egy gráci kórházból került a grófhöz.

Hónapokig tartott a bizalmatlan viszony az ápolónő és a beteg gróf között. A gróf kissé gögös volt, az ápolónő szintén, csak hivatalosan, a nyomoruság alapján érintkeztek. A fiatal nő fürdette, mosdatta, fésülte a katonatisztet, de másról, mint a betegségről, nem beszélgettek. Valamelyik éjszakán azonban rettenetes fájdalom támadt meg a szegény katonát és becsengette Pók Dórát. — Fehér hálókötösben volt, mint egy jelenség. Morfiumot adott a betegnek, leülta z ágya mellé és hallgatott.

— Ki maga voltaképp? — kérde a katonatiszt.

— Én? Pók Dóra vagyok.
— Egy ilyen szép nő hogy töltheti az időt ilyen utálatos oglalkozással?

- Pénzt akarok keresni.
- Minek magának a pénz?
- Ferjhez akarok menni.
- Szeret valakit?
- Nem.
- Csak úgy szokásból?
- Szükségből. Van egy törvénytelen fiam, törvényesítettetni akarom.
- Tehát gyermekének apjához?
- Eppen nem. Valami becsületes emberhez.
- Na, az nem. Egy zsidó volt. Megtörtént.

Pók Dóra összeszorította vékony, szigorú száját és nem szólt többet. Otkolonos vizzel lemosta — tisztába tette — a katonát és miután ennek bösz kinjai elülnek, elment, hogy aludjék még egy keveset.

Az éjszakai felcsengetések mind gyakoribbabbak lettek. És egyszer, egy ilyen kínos, rejtelmes éjszakán így yszólt a tiszt.

- Sveszter nem haragszik? Nekem úgy tetszik, mintha magával viszonyom volna.
- Ha grófnak ez mulatság, én nem bánom, ha azt hiszi.
- És nem örül annak, hogy nekem maga tetszik.

- De. Igen. Mért nem.
- És én tetszem magának?
- Hogyne, igen.
- Vallja be, hogy tegnap, mikor éjjel bejött, kissé kacérkodott velem.

Mindennemü kézimunka anyagokat dus választékban raktáron tart
Talhammer Hermine előnyomda és kézimunka üzlete Szent-Anna-utca 1. sz

s be fog állani a normális parlamenti működés.

Erőszak alkalmazásával célt elérni soha sem fog, úgy fog járni, mint a meggondolás nélkül cselekvő «muszáj Pisták» és a «lex Dániel»-ek jártak.

Meghátrál a kormány.

A költségvetés tárgyalása.

A béke előkészítése ma szünetelt. A képviselőházban teljes a csend s inkább beszélnek a törökök tripoliszi pompás győzelméről mint a politikáról.

A képviselőház elnöke a mai napot arra fogja felhasználni, hogy tájékoztassa a békeakció állásáról Khuen gróf miniszterelnököt, aki tegnap késő este érkezett Bécsből Budapestre s így nem volt alkalma párthíveivel találkozni.

Az előjelek után ítélve nem valószínű a béke sikere.

Inkább rövid fegyverszünetről beszélnek a politikusok s azt hiszik, hogy a kormány egy hangzatos deklaráció után leveszi a katonai javaslatokat a Ház napirendjéről s már a jövő hét közepén megkezdí a költségvetés tárgyalatását. A pénzügyi bizottság még ezen a héten befejezi tanácskozásait, úgy hogy Hegedüs Loránd előadó még a jövő hét elején a Ház elé terjesztheti jelentését.

A kormánynak ez a visszavonulása ugyan minden logikusan gondolkodó politikus előtt az ellenzék fényes diadalát jelenti, a kormány azonban meg fogja találni a módot arra, hogy veregségét a békés engedékenység köpenyébe öltöztesse.

A mai ülést Berzeviczy Albert elnök fél 11 órakor nyitotta meg.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítették.

Az elnök bemutatta Szolnok és Budapest polgárságának kérvényét a katonai javaslatok ellen és az általános választói jog mellett, Abauj-

Tornamegye feliratát az obstrukció ellen, Pozsony város feliratát pedig a sajtószabadság biztosítása végett.

Vertán Endre ellenindítványára az ellenzék névszerinti szavazást kért.

Sümege Vilmos interpellációt jegyzett be a kissármási földgáz égése tárgyában.

A szavazást folytatták az ülés végéig.

A reformáció emlékünnepe.

Hogyan ünnepelte meg Debrecen a nagy évfordulót?

A reformáció örök időnkig nagy jelentőségű napját bensőséggel, pompa nélküli fenséges, lélekemelő ünnepéllal ülte meg Debrecen város polgársága az ősi kollégium lelkesülő ifjúságával. Évről-évre megújul a reformáció nagy napjának történelmi, világot és nemzeteket megrengető jelentősége.

Debrecennek, a kálvinisták Rómájának különösen kötelesség ápolni azokat a tradíciókat, amelyen ennek a városnak egész múltja épül. A reformáció mai évfordulójának az ünnepe méltó Debrecen városához és az ősi főiskola minden nemesért lelkesülő ifjúságához.

Az ünnepségek első része

a Nagytemplomban

folytak le. Fennálló énekül az egész gyülekezet a 37-ik dicséretet énekelte el, ami után a 70-ik dicséret következett. Majd a főiskolai énekkar adta elő Révfű Gyéza «Istennek háza ez» című következő szerzeményét:

Istennek háza ez.
Nem fénylik itt márvány, azur,
Mégis itt jár, itt szól az ur;
Hittel ha jössz, im megjelen,
Látod, halod őt szüntelen.
Ígéje fény, ígéje tűz,

S bár földre sujt a büntudat,
Irgalmae g felé mutat;
Mennye derül ház és kebel,
És bennök az Ur ünnepe.

A nagyhatású énekszám után S. Szabó József főgimnáziumi tanár lépett a szószékre. Magasröptű imádságoté s komoly, lelkesedéstől áthatott, mélyen járó ünnepi beszédet mondott. A gyönyörű beszéd mély hatást tett a református hívőkre és az ifjuságra.

A tanítóképző intézet énekkara adta elő ezután a kiváló zeneszerző és főiskolai tanár P. Nagy Zoltán «Oh, Sion, légy csöndességben, kezdetű híres egyházi énekszerzeményét:

Oh! Sion, légy csöndességben,
Él még a te Istened;
El ne csüggedj a veszélyben,
Mig az Atya van veled;
Nézd, feletted áll az őrt,
Ki reményed és erőd;
Sion, azért mitől rettegessz?
Ha véd az Ur, el nem veszthetsz.

A mintaszerűen előadott énekszám után az egész gyülekezet elénekelte együtt a 88-ik dicséret 4-ik versét, amivel a nagytemplomi ünnepély véget ért.

A gályarabok oszlopánál

folyt le az ünnepség második része.

A főiskolai énekkar «Magyar gályarabok énekét» adta elő. Ezután Kovács László hittanhallgató mondta el a Hegyi Mihályné-alapból jutalmazott egyházi emlékbeszédét. Az ünnepi beszéd komoly, tartalmas munka, künn az isten szabad ege alatt, a gályarabok emlékoszlopánál ezer és ezer ember hallgatta végig.

Nagy hatás mellett szavalta el Gönczy Sándor hittanhallgató Nagy Ferenc s. lelkész gyönyörű költeményét: a «Gályarab»-ot.

Lélekemelő dolog következett ezután: a debreceni összes protestáns iskolák ifjúságának küldöttjei megkoszorúzták a gályarabok emlékoszlopát.

A főiskolai énekkar adta elő záradékkul a XLVI. zsoltárt Mácsai átiratában.

— Nem gondolom. Azt hiszi a gróf? Akkor úgy van.

— Meglátszik, hogy maga nemes leány. Olyan kicsinyé s mégis magas fábat még nem láttam. Mit láttam különben én. Nem is láttam semmit. Néhány kaszírót; akik, amikor én találkoztam velük, már nem is voltak nők. Egy-két öreg ezredes feleségét, akiknek mindegy volt kicsoda a férfi, csak az uruk ne legyen és öreg ne legyen. Én nem is voltam szerelmes, ha jól meggondolom. És ha mégis megtalálnék halni hamarosan, ezt nagyon sajnálnám... Tudja-e. sveszter, hogy néha azt hiszem, én magába...

— Tegye azt gróf, az nem árt és legalább szót fogad, nem eszik össze-vissza mindent.

— Ugy akarok viselkedni, hogy maga meg legyen elégedve velem. Mit tegyek, hogy így legyen?

— Most aludjon el szépen.

— Akkor szeret.

— Igen.

A katoná lehunyta szeméit és így szólt:
— Nem szeretek aludni. Előkészület a halálra.

— Aludni jó. Milyen jó lehet akkor a halál.
— Harmincé ves vagyok és ha meggondolom, hogy nem is csókolódtam.

— Na, én ezt nem mondhatnám magamról. Mielőtt a fiam született volna, állandóan ki volt hasadozva a szám. A csóktól. Ilyen volt a szokása.

— És egyszer, ha nagyon meg lesz velem elégedve, meg fog-e engem is csókolni?

— Meg.

— De nem mondja meg a nénémnek.

— Nem.

A tiszt nénje, egy csillagkeresztes dáma minde nagy ünnepen megérkezett testvére lá-

toztatására. Három-négy fiatal katonatiszt csődült ilyenkor a hölgy után, akik különféle garnizonokban szolgáltak, nem is ismerték egymást. Ez erős, szöke dámát mulattatta a monarchia soknyelvűsége és a nehéz katonai kérdés, hogy egy hadsereg különféle fajtákból toborzódott össze, neki nem okozott nehézséget. Összeismertette és megbarátkoztatta a különféle nemzeteket. És a beteg szobájában pezsgőztek együtt. A grófnak is adtak egy ujjnyit. Többet ő sem kívánt, félt a pezsgőtől, azonkívül az ápolónő is megtiltotta.

Egy ilyen pezsgős éjszaka után a beteg megint becsengette Pók Dórát. Rettenetes idegfájdalom és halálfélelem álmában orvul utámadt rá a katonára. A morfium se használt többé. A leány lehajolt a beteg fölé és megcsókolta. A panaszok elcsitulak, a fájdalom elmúlt.

— Lássá? — mondá a férfi büszkén.

— Ez nem is rossz orvosság! — mosolygott az ápolónő.

— Ez csuda. Megmondjuk az orvosnak.

— Azt nem. Kíllök.

— Legjobb volna, ha én magát elvinném feleségül.

— Azt nem. Karakterbe vágó döfög beteg emberhez nőül menni.

— De ha egészséges leszek.

— Akkor beszélhetünk róla.

Ettől fogva mind bizalmasabbak lettek. A katoná csak azt sajnálta, hogy meg nem ölelhette a leányt. És pedig azért nem, mert a karja is megbénult, csak fegyelmezetlen mozdulatokat tudott vele végezni. Arcának egy része is érzéketlen, egyébként nyakától lefelé merev és mozdulatlan. Erősen és igazán csak szemében és szájában élt. Látni oly erősen tudott, hogy ketősen is ugyanegy figurát.

— Elöttem most két sveszter van: mind a kettő az engyém.

— A magáé gróf, egészen.

— Ha egészséges leszek, elveszem magamnak.

— Odaadom magamat.

— Én féltékeny vagyok magára. A tabdotnál, odalent, mindenféle férfiakkal beszél. Szakált viselő bagageval. Egészséges gazemberekkel. Legalább ne fogjo nvelük kezét.

— Nem beszélnek velük s nem fogok kezét. Amit a gróf kíván, minden úgy lesz.

— Szeretnék, hogy hódolatomat bemutaszam — maga elé térdepelni.

— Most nem lehet, majd ha a lába jobb lesz.

— Nem is bánom. Elég jó így. Mindig magával lehetek. Voltaképpen házastársak vagyunk. Éppen nem alszunk egy szobában. Végre azt is megtehetjük. Ha igazán jó leány, itt aludhatnék a dívánon.

Ettől fogva Pók Dóra bent aludt a katonánál. Igazában nem aludt, mert a beteg éjszaka nem hagyta, nappal pedig talpon kellett lennie. Még karcsubb, még táradtabb lett, mintha megnőtt volna. Ezenfelül sokat kellett emelgetnie a katonának, mert mindig nehéz férfit és ebbe a szíve eláradt, kitágult.

— Elbetegesedtem! — konstata. És a katonának a nyugodtan alvó halálos beteget nézte és a kis fia számára horgolt valami kézimunkát, így szólt magában:

— Ha ez hamarosan meg nem hal, én megyek rá. Én nem mehetek férjhez és a kis fiam nem lesz törvényesítve. Kár, baj. De itt hagyhatom-e ezt az ostoba, ezt a képzelődő, ezt a szegény katonát.

A Széchenyi Gőz- és Kádfürdő

kazántisztításával teljesen elkészültek s így már ma megnyit.

volt Telegdi-fürdő

A fürdő nyitva van regge 5 órától este 9 óráig.

A főiskola dísztermében

délután 5 órakor nagy és előkelő közönség gyűlt egybe, hogy részt vegyenek a főiskolai «Hit-tanszaki Önképző Társulat» ünnepélyén.

A főiskolai énekkar adta elő Révfy Géza «A templomban» című szerzeményét, ami után Lencz Géza dr. theologiai dékán mondott tartalmas és szép megnyitó beszédet.

Pávay Boriska urleány bájos szavalata következett ezután. A kisasszony kedves előadása és közvetlensége egy csapásra meghódította a nagyszámú és előkelő egybegyűlteket.

Ugyancsak nagy hatást keltett Bányai Lajos hittanhallgató poétikus ünnepi beszéde, valamint Nagy András gyönyörű szóló éneke harmonium kíséret mellett.

Hörömpő Dezső szavalta még el lelkesen Porkoláb Gyula «Luther» című költeményét, ami után a jelenlevők elénekelték együttesen a XC. zsoltárt és ezzel a lélekemelő magasztos ünnepségek véget értek.

A hajduböszörményi lelkész választás.

Marjay Péter meghívása.

Mint már köztudomású dolog, Kiss Ferenc püspökladányi esepres-lelkész a hajduböszörményi, üresedésben levő lelkészi állásra történt meghívását nem fogadta el, mert püspökladányi hívei oly szeretettel és ragaszkodással marasztották vissza, hogy az elől kitérnie lehetetlenség volt. Így tehát a hajduböszörményi lelkész-állás, pályázat és rendes választás útján lesz betöltve. Törvény szerint a pályázat a legrövidebb idő alatt meg lesz hirdetve. — Hajduböszörményben azonban már jóformán állást foglalt a közönség. Amint illetékes helyről értesülünk, Marjay Péter nagylétei lelkész, érmelléki egyházmegyei esperes mellett nyilvánul meg hatalmas mértékben a bizalom.

Marjay Péter hajduböszörményi születésű. Ott végezte gimnáziumi tanulmányait. Majd mint segédlelkész szolgálta szülővárosát, nagynevű néhai Pápay Imre volt esperes-lelkész mellett. A közönség már akkor annyira megszerette, (Marjay Péter eltávozása után nemsokára) meghogy mikor a feledhetetlen emlékü Pápay Imre halt: mintegy 1500 névaláírással ellátott iven hívták meg a hívek az akkor még nagyon fiatal elkészít; elhalt főnöke megüresedett helyére. De az akkori törvények szerint, nem lévén meg a törvényszabta szolgálati ideje, — megválasztása nem volt keresztülvihető.

Marjay Péter azóta a közszolgálat terén, ugysis mint lelkész, ugysis mint politikus, fényes életpályát futott meg. Csakhamar nagylétei lelkészsé választása után, átvette a hosszupályai választókerületben a függetlenségi párt vezetését. Szervezte a pártot, mely őt elnökévé választotta. A nép rajongó szeretete később mintegy erővel léptette fel képviselő jelöltjéül. Négyyszer lett egymásután képviselővé megválasztva. — Megszámlálhatatlan azoknak száma, kiknek ő, képviselői minőségében meghálálhatatlan jó szolgálatokat tett.

Később, hogy az érmelléki egyházmegye esperesévé választotta, tapasztalván, hogy a két nagyfontosságú szolgálatnak minden irányban kellőképen eelget tenni nem lehet: — a képviselőjelöltséget többé nem vállalta, hanem egyházmegyéje és egyháza ügyeinek szolgálatára fordította minden erejét és idejét. E szolgálatait most is kitünő ellkesedéssel tölti be. Vezetése alatt a nagylétei egyház felvirágzott, vagyoniilag tetemesen gyarapodott. Egyházmegyéjében a népnevelés ügye erélyes és odaadó lelkes működése folytán fellendült s a haladás minden vonalon tapasztalható.

Ilyen, minden irányban gazdag tapasztalatokkal bíró, viharezett férfiú bizonyára legalkalmasabb lenne a hajduböszörményi nagy egyház kormányzására. A hajduböszörményi hívek önmagukat tisztelik meg azért, ha őt választják meg lelkészké.

Regulát halálra ítélték Akasztófára kerül Regula!

(A miskolci tárgyalás utolsó napja.)

A védő.

Ami előre látható volt: Regula Edét halálra ítélt a miskolci esküdttörbíróság. A rablógyilkosságok történetében is páratlan borzalmas-sággal végrehajtott edelényi rémtett hőse akasztófára fog kerülni. Az ítéletet óriási érdeklődéssel várta egész Miskolcz városa, ahol való-sággal lázas volt a hangulat.

Az ítélet kihirdetését általános nyugalom-mal fogadták mindenütt. A páratlan kegyetlenség-gel végrehajtott rablógyilkosságnak a tettesét egészen megtörte a főtárgyalás, úgy hogy a halálra ítéltetését jó formán önkívületi állapotban hallgatta végig.

Az edelényi rablógyilkos szenzációs bün-perének a tárgyalásáról tudósítók a következő telefonjelentésben számol be részletesen:

Az ítélet előtt.

Ítéletre készültek ma Miskolcon, az edelényi rablógyilkosság ügyében. Erre az utolsó napra ismét felkelt az érdeklődés a tárgyalás iránt, a közönségnek szánt helyet ellepték a kíváncsiak, főleg asszonyok, akiken szemmel látható volt az érdekes színházi esték, háttörzongató cirkuszi mutatványok izgalma. A kíváncsi, türelmetlen várakozás ült minden arcon, mikor negyed tíz órakor bevonultak az esküdtek, utánuk a bíróság, végül szuronyos fegyőrök közt a vádlott. A halk moraj csak akkor csendesült el, mikor Geöcze Bertalan elnök megnyitotta a tárgyalást.

Mély csend oigadta az elnök szavait, melyeket az esküdtekhez intézett tizenhárom kérdés felolvasása követett.

A kérdések közt van egy, amely igen érdekes, t. i. úgy van formulázva, hogy bünös-e Regula abban, hogy a rablógyilkosságot egymagában, vagy más egyénnel együtt és közösen követte el. Négy főkérdést és kilenc kiegészítő kérdést intéztek az esküdtekhez. Feltette a bíróság a kérdést az előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosságra, a szándékos emberölésre és azonkívül a bünösség minden lehetőségére.

Az ügyészség a bünrészesség kérdésének feltevése miatt semmiségi panaszt ejlentett be.

A vádbeszéd.

Bulyovszky Gusztáv kir. főügyész helyettes mindenekelőtt vázolta a gyilkosság kiderített történetét. Azután felsorolta mindazon körülményeket, amelyek azt bizonyítják, hogy a gyilkosságot Regula Ede egymaga követte el. Majd így oílytatta:

— Midőn a vádlott a csárdába bement, zajtalanul, csöndesen, nem az volt első ténykedése, hogy a második szobában való szekrényből a pénzt magához vegye, hanem első ténykedése az ágyban megmozdult Czeisler Henrik kegyetlen lemészárlása volt. És ha a gyilkos művét tovább folytatni nem akarta volna, csak pénzvágját kielégíteni, megkegyelmezhetett volna a szegény asszonynak és leányának. A gyilkos azonban nem elégedett meg egy áldozattal, de gonosz lelke szomjuhozott a többi ártatlanok vrée után, mivel kétségtelen, hogy Czeisler Henrik lemészárlásának zajától a szomszéd szobában levők felébredésével és életbenhagyásukkal tanúi lettek volna gaz cselekedetének. Ő tehát levágta őket rettenetes csapásaival, hogy élő tanuképp ne állhassanak elő.

Itt az igazság irtóztató súlyával kell büntetnünk, hogy a vadállatias embertől a társadalom meg legyen örökre mentve.

Fellázad az emberi érzés, eláll a szív dobbanása, hogy a rémes gyilkosságot emberi lény jóbarátján, ártatlan nőknön hogyan hajthatta végre ilyen mézárálással. Igen tisztelt esküdtt uraim, ő a rabló, egy háromszorosan bünös, három életet gyilkolt, hogy raboljon. Mondják ki bünösnek a rablógyilkosságban, hadd legyen e szent hely a lelkiismeret tiéletének megdönt-hetetlen igazságos temploma.

— Esküdtt uraim, — kezdte Lengyel — kétségbeejtően nehéz a feladatomb. Védelem kell ott, ahol három kiontott ember vére kiált boszúért. Védelem kell, mikor az egész társadalom példás megtorlást követel. Amde a védőügyvédnek törvény szerint és lelkiismerete szerint nem szabad megfutni a nehéz feladatok elől sem. A védelem nem a népszerűség és nem az üzlet kérdése, hanem jogi és erkölcsi kötelesség, mint az orvosé, aki a gyilkosságnál megsebesült tettest orvosolaj. Ez az emberi feladat hozott ide és semmi más.

Segíteni nem tudunk a történeteken, csak magyarázni. És e magyarázat mellett vizsgálni kell az ügy tényállását és ez összesen két kérdésből áll. Előre megfontolt szándékból ölt-e a vádlott és volt-e büntárs. Az első kérdésre határozott nemmel kell felelni.

A büntárs kérdését szerettem volna tisztázni, de indítványaimmal elutasított a törvényszék. Kiindultam abból, hogy Regula Ede fejében a kép sincs meg annak, hogyan gyilkolták meg Czeislernét és Czeisler Gizellát. Meg van a büntárs egész véres ruházata és az elkövetés eszköze és még sincs meg a tettestárs.

Végül kérte az esküdteket, hogyha választaniok kell halálbüntetés és életfogytiglani fegyház közt, hozzák meg verdiktjüket úgy, hogy az utóbbit mondja ki a bíróság. Mert ki vállalhatja a felelősséget azért, hogy halálra ítélték egy bünetlen előéletű, jobb sorsra érdemes 24 éves fiatalembert, akit nem lehet feltámasztani s akiről csak azután derül ki, hogy nem egymaga követte el a terhére rótt bünt.

Verdikt előtt.

Lengyel beszédét is megilletődött csend oigadta. Mindenki az esküdtekre nézett, akiknek arcán látszott, hogy átérzik hivatásukat: dönteni élet és halál fölött.

Az elnök ezután kioktatta az esküdteket a verdiktozatal formáságaira, lelkükre kötötte, hogy fontolájk meg jól, amit a tárgyalás folyamán láttak és hallottak. Azután az esküdtek termébe küldte őket, ahonnan nem jöhetnek ki mindaddig, mig verdiktjüket meg nem hozták.

Dél volt, amikor az esküdtek mögött bezárt az ajtó. Az elnök felfüggesztette a tárgyalást.

Nincs kegyelem!

Este hét órára hirdette ki az esküdtek elnöke a verdiktet, amely szerint az esküdtek minden kérdésre 7-nél több igennel szavaztak. Regula halálsápadtan hallgatta a verdiktet, majd hangos zokogásba tört ki. Ezután egész önkívületi állapotba esett.

Lengyel zoltán kéri a törvényszéket, hogy az enyhítő körülmények tekintetbe vételével az ítéletet a legenyhébb formájában mondják ki Regulára. A bíróság ezután tanácskozársra vonult vissza és háromnegyed óra mulva kihirdették az ítéletet.

A közönség valóságos lázas izgalommal várta a történendőket. Fegyveres szuronyörök vezették a tárgyalási terembe Regulát, aki arcát eltakarta.

Geöcze Bertalan harsány hangon olvasta fel az ítéletet, amely szerint a miskolci törvényszék minte sküdttörbíróság Regula Edét

kötél által halálra ítéli

az esküdtek igazmondása alapján.

A közzvádló megnyugszik az ítéletben. Elnök figyelmezteti Regulát, hogy semmiségi panasszal élhet. Regula zokog és nem felel semmit. Lengyel Zoltán a 385-ik szakasz 1-ső és 2-ik pontja alapján semmiségi panaszt jelent be, fenntartja a többi semmiségi panaszát is.

Elnök kioktatja Regulát, hogy joga van kegyelmet kérni. Regula nem tud felelni. Lengyel

Zoltán figyelmezteti, hogy szólnia kell. Sokáig nógatja Regulát, aki végre halk hangon kijelenti, mindent védőjére biz. Regula sir, majd hangos zokogásba tör ki.

Lengyel Zoltán bejelenti, hogy Regula nevében felségfolyamodvánnyal fog fordulni a királyhoz kegyelemért. Elnök ezt tudomásul veszi. Ezután a kir. törvényszék tanácskozást tartott a felségfolyamodvány felett.

Az ítélet az egész városban megnyugvást keltett. Lengyel Zoltán kijelentette, hogy mindent el fog követni védenek érdekében.

A kegyelmi kérvényt

a miskolci kir. törvényszék három nap alatt öféléhez fogja felterjeszteni. Kevés a remény, hogy Regula kegyelmet fog kapni. Vagy valószínű, sőt bizonyos, hogy akasztás lesz rövid időn belül Miskolczon. Az edelényi rablógylkos akasztófán fog megfizetni áldozatainak retentő végéért és vérfagyasztó hidegvérrel elkövetett rém tettéért.

Főhadnagy és jogászok lovagias ügye.

Affér egy kávéházban.

Tegnap egész nap nagy volt az izgalom jogászörökben. Itt is, ott is izgatottan tárgyaló jogászok verődtek csoportba, egyik-másik a becsületbíró szerepében aratott már babérokat: lovagias ügy támadt négy joghallgató és egy főhadnagy között.

Az affér egy előkelő kávéházban keletkezett. A főhadnagy egy urihölgy és egy civil ur társaságában ült egy asztal mellett és pezsgőt ivott, a jogászok — négyen — egy szomszédos asztalnál ültek, kapucinert ittak és — állítólag — kihívóan mércsigélték a hölgyet.

Egy darabig mi sem történt ezen kívül, nemsokára azonban pincért hívott a főhadnagy és egy névjegyet küldött a jogásztársaság egyik tagjához. A névjeggyen ez állott írva:

Aláírva a főhadnagy neve.

A jogász elvörösödött, aztán kékült-zöldült és végre megbizta két kollegáját, hogy kérének a sértésért nyomban magyarázatot. A főhadnagy bevonult a megbizottakkal egy külön szobába s miután azok kijelentették, hogy megbizójuknak nem volt szándéka a hölgyet sértő módon fikszirozni, a főhadnagy kijelentette, hogy visszavonja a sértést, de a másik három urra vonatkozólag továbbra is fenntartja.

Nagy kavargás támadt ebből, a jogászok elvonultak és reggelig tanácskoztak. Becsületbírósgábn állapodtak meg végül és annak határozatából ma bejelentik az esetet a főhadnagy felettes hatóságánál azzal, hogy ők ártatlanok, de a tüzerfőhadnagy mindenáron belejük akart kötni, noha nem si tudnak vivni.

Az affér fejleményei elé — joghallgatói körökben — nagy érdeklődéssel néznek.

A nádudvari választás

Weszprémi István ellenében a darabont György Endrét jelölték a mungók.]

A központi választmány ülése

Hajdúvármegye központi választmánya ma délelőtti ülést tartott és a nádudvari képviselőválasztás határnapját november 13-ikára tűzte ki, ezzel megkezdődnek a kerületben a komoly választási mozgalmak.

A nádudvari függetlenségi kerület nagyválasztmánya vasárnap tartott ülésén a függetlenségi párt jelöltjéül egyhangú lelkesedéssel Weszprémi Istvánt, a vármegyei függetlenségi párt elnökét jelölte, akinek törhetetlen függetlenségi érzülete biztos garancia arra, hogy a kerület mandátuma jó kezekbe lesz letéve.

Amint hírlik a nádudvari kerületben lévő csekély számu mungók is megmozdultak és mel-

to jelöltükül György Endrét, a volt darabont földmivvelésügyi minisztert jelölték. Mondanunk sem kell, hogy a nádudvari kerületben meg fog hiusulni a mungók munkája és abbéli szándéka, hogy darabontot küldjön a képviselőházba ez az ósrégi függetlenségi kerület.

A Hajdúvármegye központi választmánya

ma délelőtti ült össze, hogy a választáshoz szükséges intézkedéseket meglegye.

Az ülésen Kovács Gyula alispán elnököl Jelen voltak: Czeglédy Mihály főügyész, Pákozdy Sándor főjegyző, Orosz Endre, Pénzes Sándor, Weszprémi Kálmán, Erczey Gyula és Loyka Károly.

Az ülés megnyitása után feloivasták a képviselőház elnökségének leiratát, melyben tudatják, hogy Papp Eleket a törvényszék gondnokság alá helyezte. Emiatt a Képviselőház összeférhetlenségi bizottsága kimondotta, hogy Papp Elek mandátuma érvénytelen s ehhez a Ház is hozzájárult. Az elnökség felkéri a vármegye központi választmányát, hogy a törvényes időben a választás határnapját tűzze ki.

Kovács Gyula alispán véleménye szerint a kerület békéjének céljából, alkalmas volna a határnapot november 12-ére vasárnapra kitűzni, mert így nem lenne e napon agitáció.

Czeglédy Mihály főügyész nem helyesli, hogy a választás vasárnap legyen, mert összetűzésekre adhat e nap alkalmat. Tekintve, hogy vasárnap mindentéle csöcselék és munkátlan ember verődik össze zavarcsinálásra.

A központ i választmány hosszas vita után abban állapodott meg, hogy a választás november tizenharmadikán legyen.

Ezután megalakították a szavazatszedő küldöttségeket, megválasztották a választás elnökét.

A választási elnök Kiss Ferenc esperes lesz. Helyettese s egyszersmind a második szavazat szedő küldöttség elnöke Csapó István földbirtokos.

Helyettes elnökök Belovári Lajos és Nagy Albert.

Jegyzők: Unyi Géza (Nádudvar), Boda József (Kaba). Helyettes jegyzők: Péterfi János dr (Püspökladány) és Fodor Imre (Földes).

A szavazás sorrendje a következő: A törvény rendelkezése szerint két szavazatszedő küldöttség lesz. Az első előtt szavaznak Nádudvar, Püspökladány, Egyek és Tiszacsege községek választói. A második küldöttség előtt pedig Kaba, Tetétlen és Földes választói.

A központi választmány a különféle törvényes intézkedéseket és tudnivalókat hirdetmény útján tudatja a kerület lakosságával.

A választás Nádudvaron fog lefolyni, ahova a községekből kocsikon és vasuton mennek a szavazók.

A győzelmes törökök.

5000 olasz halott, 7000 sebesült.

Tripolisz a törököké.

Konstantinápoly, okt. 31. A hadügyminiszterium ma reggel felhivatalos jelentést adott ki, hogy a legutolsó tripoliszi hírek szerint a török sereg nagy győzelmet aratott s állítólag 12.000 olasz katona lett harc képtelen. Egy részük elesett a csatában s több mnti a flehadifogságba került. A támadó arabok a visszahódított tripoliszi kaszárnyában 100 olasz ágyut zsákmányoltak. Hivatalos miniszteriumban, de a győzelem híre igaznak tartják. A lelkesedés nem ismer határt.

Gyilkos ütközet.

Konstantinápoly, okt. 31. Lázás izgatottsággal várják a hadügyminiszteriumban óráról-órára az újabb tripollsi híreket a nagy győzelemről. A késedelem nem okoz aggodalmat, mert az a magyarázata, hogy noha a dernai kábelállomás simét török kézen van, a vonalat az olaszok megrongálták s hosszabb ideig ogtartani, míg rendbe jön. Hitelesnek látszó hírek szerint 7000 olasz katona maradt a csataterén és legalább 5000 került a törökök fogságába. Az

olaszok tripoliszi akciója véglegesen kudarcot vallott.

A Terdsumen című török lap jelenti, hogy mikor az olaszok bevonultak Tripoliszba, kiűritették az európai kórházat, s azt a haditábor székhelyévé tették. Köröskörül sátrakat állítottak föl s a kórházba gyűjtötték össze minden löszerkészletüket. Tegnapelőtt a törökök és arabok rohama után sikerült szétverni az olasz tábor, az arabok ebhatoltak az egykori kórházba s elvittek minden löszert.

Tripolisz várfokani fehér lobogó.

Berlin, okt. 31. A Tageblatt konstantinápolyi tudósítója jelenti: Megbízható helyről értesülök, hogy a vezérkar tegnap délután Tripoliszból távriatot kapott, amely hírül adta, hogy Tripolisz ismét a törökök hatalmában van. Két napig tartó elkeseredett küzdelem után, a melyben 5000 olasz katona esett el, de a törökök és arabok is rengeteg vért vesztettek, a török csapatok döntő győzelmet arattak. Állítólag kerek 7000 olasz jutott török hadifogságba. Az arabok elvették az olaszoktól 95 ágyut és golyószórót. Minden municiójuk a törökök zsákmánya lett.

A hadügyminiszteriumhoz még nem érkezett hivatalos megerősítése ennek a hírek, pedig a dernai közvetlen táviróállomás Tripoliszsal már a törököké. A vonal nyilván már nem működik.

Vihar a tengeren.

Konstantinápoly, okt. 31. Itt feltétlenül hisznek a tripoliszi győzelem híreben s azzal magyarázzák a váratlan sikert, hogy az észak afrikai partokon napok óta hatalmas vihar dühöngött és az olasz flottának nyílt tengerre kellett kimennie, nehogy az orkán a sekély partokon kárt tegyen a hadihajókban. Ezt a kedvező alkalmat használták fel a törökök, mikor az olasz hadihajók nem támogathatták ágyutűzzel a szárazföldi helyőrséget. Uajbb hir azt újságolja, hogy:

Caneva fővezér hadifogságban van.

Egy másik verzió arról tud, hogy az olasz főparancsnok súlyosan megsebesült a csatában.

100.000 olasz mozgósítása.

Róma, okt. 31. A Giornale d'Italia közli: A hadügyminiszterium fegyverbe szólította a korosztályokat 1889 óta, összesen 100.000 embert. Minden nap valamennyi ezred kiállítja a legkipróbáltabb leugénységet s ebből a hadügyminiszterium új expedíciós sereget szervez. Naponta indulnak a szállítóhajók Észak-Afrika elé új csapatokkal.

Felhívás az államtitisztviselőkhöz

Drágasági pótlékot kérnek.

Az állam éhbérrel kotált tisztviselői kara megmozdult. Legalább száraz kenyeret szeretnének kérni ebben a folyton fokozódó drágaságban amely legjobban a szegény tisztviselőket sújtja.

A zombori összes állami hivatalok tisztviselő kara debreczeni kollegáikhoz a következő felhívást küldték:

A modern államok fejlődés képességének, biztos alapokon való tovább haladásának egyik leghatalmasabb biztosítéka a megelegetett, munkabíró, az anyagi gondoktól kevésbé gyötört tisztviselői kar. Az a számottevő testület, melynek minden egyes tagja életének leggyümölcsözőbb évtizedeit, az állami élet összes ágainak minél sikeresebb kifejlesztése érdekében nehéz,

sorvasztó munkában

tölti el, s aki éepne zért telejs joggal megkivánhataj azt, hogy munkaadója minden tőle telhető eszközök árán megkönnyíteni igyekezzék vállain azt a súlyos keresztet, melynek neve: élet.

Mi, magyar állami tisztviselők, mindannyain megtanultuk türelemmel, odaadással hordozni ezt a keresztet. Férfiak vagyunk: tudunk küzdeni, s ha kell, szenvedni is a magunk és családunk megélhetéseért. De amikor a léfentartásért folytatott mindennapi áldatlan küz-

telemben oly visszariadó ellenféllel találjuk szembe magunkat, mint a már teljességgel elviselhetetlenné vált általános drágaság, melyet önmagunkra hagyatva, nincs erőnk leküzdeni, íme: feljajdulunk. Amde a múltban szerzett tapasztalataink megértetik velünk, hogy a már-már lét-alapjainkat sorvasztó eme gazdasági veszedelemben a pusztá panaszhangok mit sem érnek. Itt egyedül a gyors cselekvés segíthet. Mert a magyar állam tisztviselőinek nemcsak kötelességei vannak, hanem vannak jogai is. E jogok legfőbbje: a társadalmi álláshoz mért

tiszteletes megélhetés.

Ha az állam nem siet most ezt a jogunkat biztosítani aze gyre emelkedő drágasággal szemben: állami életünk legfontosabb szerveinél egy kedvezőtlen, aza dösságok tengerében fuldoló, elcsüggedt hivatalnokot krt foguank találni.

Összetartásban az erő. Soha sem volt még nagyobb jelentősége ennek a mondásnak, mint épen napjainkban. Ennek a jelszónak hangoztatásával fordulunk tehát az ország összes állami tisztviselőihez, gyors tömörülésre kérve fel őket közös céljaink érdekében. Egyben nem késünk határozott kifejezést adni azon álláspontunknak, hogy az országos egyesületünk vezetősége részéről elodázhatalan kötelességének tartjuk egy országos köztisztviselői kongresszus azonnali egybehívását, melyen a mostani szorongató helyzetünk megszüntetésére irányuló további lépések megállapíthatók legyenek.

Mi, zombori állami tisztviselők, tudatában az egyre nyomasztóbbá váló drágaság folytán efféle zuduló veszedelmeknek, — a központi vezetőséget a megfelelő drágasági pótlék gyors kisziközlése tárgyában tartandó

országos nagy-gyűlés

haladéktalan összehívása iránt megkerestük. — Feikérünk tehát Benneteket e mozgalmunkhoz telejs lélekkel való csatlakozásra, s illetve az Állami Tisztviselői Országos Egyesületéhez hasonló megkeresés mielőbbi megtételére és az országos egyesület által egybehívandó országos kongresszuson való képviseltetéskre, hogy a drágasági pótlék kisziközlése iránt a lépéseket ideeljkorán megtehessek. Tesszük pedig ezt abban a biztató reményben, hogy közös munkaadónk, az állam, gyors segélynyújtásával sietni fog biztostiani számunkra azt, amit imánkban mindannyian napról-napra kérünk az Egék Urától: a mindennapi kenyeret.

Valószínű, hogy a felhívásnak meg lesz a foganatja és a debreczeni állami tisztviselők is csatlakoznak a élérdekükért indított mozgalmhoz

UJDONSÁGOK

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a Telefon 412.

Imádkozás.

Az én kis lányom mikor estenden,
Imádság után, megcsókol engem:
Elcsitul tőle minden földi gondom,
S én nekem nem is kell
Aznap imádkoznom!

Mert az angyalok imádságára
Külön vigyáznak a menyországba.
S akikért egyszer ezek imádkoznak:
Jó dolguk van a jó
Istennél azoknak!

— Csak csókolj engem lilium virágom,
Te legszebb, édes imádkozásom.
A jó Isten fent minden csókodra:
Ament mond szeretőn,
Aldón, mosolyogva!

Szabolcska Mihály.

LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZAMA MINDENSZENTEK ÜNNEPE MIATT PÉNTEKEN REGGEL A RENDES IDŐBEN JELENIK MEG.

— **Ülés az egyháznál.** A debreczeni ref. egyház ösztöndíj-osztó bizottsága november hó 1-én délután négy órakor az egyház tanácstermében ülést tart, melyen az ösztöndíjakat fogják az érdemes ifjaknak odatolni.

— **(Adatgyűjtés a munkaközvetítéshez.)** Az ipartestület munkaközvetítő adatgyűjtéséhez ma a budapesti hentesipartársulat és a berlini kereskedelmi kamara szolgáltatott újabb adatokat.

— **Uj vasúti főtisztviselő.** A kereskedelmi miniszter Voith Ferenc Máv. ellenőrt, — aki 25 éven keresztül teljesíti buzgón szolgálatát a debreczeni üzletvezetőség központjában —, főellenőrre léptette elő. Az új főtisztviselőt kollegái és ösmerősei közül számosan keresték fel gratulációikkal a jól megérdemelt sikere alkalmából.

— **(Csütörtöki felolvasó esték.)** A csütörtöki eflolvasó estéket rendező bizottság tegnap este dr. Lóky Béla elnökleite alatt tartotta első ülését, amelyen elhatározta, hogy az intelligens közönség által annyira méltányolt, kulturális és humanus célt egyaránt szolgáló csütörtöki felolvasó estéket nov. 9-én újból megkezdji a szokott helyen, a róm. kath. főgimnázium dísztermében. Az esték, mint minden évben, úgy az idén is két ciklusra oszlanak, melyek mindegyike 4-4 estéből áll. A két ciklusra 4 K-val bérelhető jegyek vasárnaptól kezdve válthatók Antalffy József könyvkereskedésében. A két ciklus közt levő időben januárban és februárban tartatnak meg a szokásos vigesték az Arany Bika dísztermében. Az első csütörtöki Est műsorát a napokban teszi közzé a rendezőség.

— **A «Katholikus Népszövetség»** debreceni szervezete november hó 4-én este fél 9 órakor az «Arany Bika» dísztermében hangversennyel és tánccal egybekötött mulatságot rendez. A műsor a következő: 1. Nyitány. Előadja Magyarri hirneves cigány-zeneke. 2. «Magyar nóták», éneklő Boros Ferenc, zongorán kíséri Jaszénovics István. 3. «A jelenkor égető kérdései», előadja Auer István katolikus költő és író. 4. «Balatoni nóták», Gaál Ferenctől, előadja a «Debreczeni iparos dalegylet». 5. «Kuruc nóták», tárogatón előadja Eberhardt György. 6. «Nevető ember» Nagy Endrétől, vig monológ, előadja Dobos Béla kegyesrendi főgimn. VIII. oszt. tanuló. 7. «Kuruc dalok», előadja Magyarri cigánybandája. A műsor után tánc, melyhez a zenét Magyarri bandája adja. Belépti-díj személyenkint 1.20 fillér. Családjegy három személyre 2.50 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

— **A hosszupályi-gyilkosság.** Megirtuk, hogy Hosszupályiban Kovács József odaváló legény késsel sziven szurta Asztalos Sándort. Ma Kovácsot a csendőrök beszállították vasrerve az ügyészség fogházába. A gyilkos dőfés oly erős volt, hogy a kés, mellyel Kovács szurt, eltörött s egyrésze benn maradt az áldozat testében. A kést a boncolás alkalmával szedték ki Asztalos Sándorból. A gyilkos legényt fogságba vetették. Kovács apja lépéseket tesz, hogy fiát kiszabadítsa.

— **Szélhámos díjok.** Szatmárról jelentik: A debreczeni kataszteri hivatal valami csekélység elintézésére Kling Sándor díjnokot küldte ki Szatmárra. Klingnek első dolga volt a földbirtokosoktól, akikkel összeköttetésbe került, kisebb-nagyobb pénzüsszegeket kölcsön venni, azután idézéseket nyomtatott és a telegkönyvi állapotok rendezésének örve alatt a szegényebb embereket is megpumpolta. Vaajj Károly polgármester utján a díjok üzemeltetése a debreczeni kataszteri hivatalnak is tudomására jutottak. — Mielőtt a hivatalos eljárás megindulhatott volna, Kling megszökött Szatmárról. Eltűnése után derült csak ki, hogy a szélhámos sorra csalta a szatmári kereskedőket is, a szatmárhegyi parasztoktól pedig hivatalos minőségében különböző pénzüsszegeket csalt ki. A rendőrség most nyomozza a szélhámos díjnokot.

— **Remény-kávéházban** egy ujonnan szervezett 8 tagból álló női tamburica zenekar működik. Tisztelettel Weisz Márkus.

— **A kecskeméti javára.** Kecskemétről jelentik: Ráday Gedeon gróf főispán neje társadalmi uton 30.000 koronát gyűjtött a kecskeméti földrendés károsultjai részére és erről Kada Elek polgármestert levélben értesítette. A gyűjtés híre és a grófnő szerény, minden feltűnést kerülő eljárása a kecskeméti társadalom összes köreiből a legnagyobb lelkesedést keltette.

— **Kettős esküvő verekedéssel.** Szolnokról írják: Pusztatanyón két esküvő volt egy házban. A kettősü nnap szépen folyt volna, ha Balog Ferenc kertész nem zavarta volna a vendégeket kihívó magaviseletével. Kapával ütlegelni kezdte a násznépet, majd az egyik legénnyel verekedni kezdett. Az egyik vőlegény, Balog István rendet akart csinálni, mire a legények leszúrták. A lakodalomnak vége az lett, hogy a vőlegényen kívül több legény súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Égő gyermekek.** Makóról jelentik: Tegmives tanyáján. A cséplést egy szalmakazal alnap csépeltek Szántó Béla csanádapácai földjából figyelte Szántó négyéves Béla fia és egy másik kisfiu: a négyéves Bánszky Mátyás. A két gyerek, midőn egyedül maradt, kotorászni kezdett a kazal tövöMFében lerakott kabátokban és cigarettát, gyufát szedett ki belőlük. Az egyik kis fiu meggyújtotta a gyufákat és egy ilyen gondatlanul eldobott égő gyufaszálból meggyulladt a szénakazal. A kis fiuk ruhája egy pillanat alatt lángot fogott. Rémülten ugráltak fel a gyerekek és lobogó lánggal égő ruhájukban szaladtak a cséplők felé, akiktől segítséget reméltek. A mezei munka azonnal abbamaradt, az emberek pusztá kézzel tépték le a kis fiukról az égő ruhát, segíteni rajtuk azonban nem lehetett. A súlyos égési sebek következtében Bánszky Mátyás ma reggelre meghalt, a másik fiúcska, Szántó Béla állapota életveszélyes.

— **A megpofozott tudós.** Párisból írják: A Collège de France két tudós tanára, Paul Pelliot és Fernand Farjenel három év előtt némely ókori okirat származásán és hitelességén annyira összeveszett, hogy midőn egy társaságban találkoztak, a folyóiratok és tudományos előadások teréről a harcot a személyes érintkezés területére vitték át. Beléptekor Pelliot Farjenelt harsogó pofonnal üdvözölte — mint mondta —, azokért a kifejezésekért, amelyekkel Farjenel őt egy ikkében aposztrofálta. Az ügy most a rendőrség elé került. Farjenel kartársa elítélését kérte, a maga számára pedig egy frank kártérítést követelt. A rendőrfőnök nem vizsgálta az ügy tudományos kiindulását, egyszerűen becslétsértés vétségében mondta ki bűnösnek Pelliot-t és őt frank pénzbüntetésre, továbbá egy frank kártérítésre ítélte a hirtelenkező tudóst.

Az Odollal való szája-polás valóságos jótétemény. A szájbéli erjedési folyamatok, melyek a fogakat lassanként megromtják, biztosan megakadályozhatók és minden Odoll-öblítés után az egész szájbán üdítő frissesség terjed el.

— **A debreczeni országos vásárról** egy két és fél éves daru szőrű, egyjegyű fültű, orrbélyeges, bal farán G. K. bélyegű tinó elugrott. Ha valaki tud róla valamit, tudassa Jóna Lajos marhakereskedőt Hajdunánáson. Husz korona jutalomban részesül.

— **Párbaj baltával és késsel.** Alsószakácson Jenese Fülöp gazda azt mondta feleségének, hogy Aradra megy és két napig ott marad. Estefelé azonban váratlanul hazaérkezett és ott találta Maris Sándor falubeli gazdát. A férj a gazdával összeveszett és az asszony tanácsára elhatározták, hogy urak módjára párbajt vívjanak egymással. Jenese baltát és Maris kést vitt magával az udvarra, hol egymásnak mentek. Jenese ellenfelének baltával kettévágta a fejét és azután önként jelentkezett az ügyészségnek.

— **(Téli legeltetés a Hortobágyon.)** A gazdasági bizottság ma Medgyaszay Miklós gazdasági tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott, a melynek a hortobágyi téli legeltetés volt a tárgya. A gazdasági bizottság elhatározta, hogy a téli legeltetést úgy a Hortobágyon, mint a többi legelőkön november 15-étől veheti igénybe Debreczen város arra jogosult gazdaközönsege. Az őszi esős, napfényes időjárás sokat ajvított a legelőkön és így jó téli legeltetésre van kilátás.

— **Megölte a széngáz.** Aradról jelentik: Mária radnán Asztalos Antal ittasan hazabotorkálva a vasúti töltés mentén levő szénsalaktömegre dőlt, amelyből a kitóduló széngáz megölte. Asztalos jómódú földbirtokos volt, de elpazarolta vagyonát és most mint naspzamos tengette életét.

— **Fényes siker a Hajnal-mulatóban.** Minden este fényes siker mellett játszik a Hajnal-mulató művészgardája. November 1-től kezdve több új tag mutatkozik be: Vida Manci ének- és táncművész, Marietta Orlovsky nemzetközi táncosnő, Wardy párisi rongyfestő szenzációs számaival. Minden este két bohózat. Szamosy Terike bájos és temperamentumos fiatal kabaré-előadó tegnap is nagy sikereket aratott kiváló műsorával. Perényi József «Ferském hová szállsz?» című népdalával estéről-estére zajos sikereket arat.

— **Elfogott sikkasztó.** Désről írják: A Szamosújvári Kereskedelmi Bank pénztárosa, Fekete Lázár júliusban 35.000 koronát sikkasztott és megszökött. A nyomozás a bank feljelentésére azonnal megindult, az első időben azonban nem vezetett eredményre. A dési ügyészség nemsokára figyeltetni kezdte a Fekete hozzátartozói számára érkezett leveleket és az egyikben csakugyan sikerült felismerni a sikkasztó kezeirását. A levelet valóban Fekete írta Bukarestből, ahová büntetése elkövetése után feleségével együtt elszökött. Az ügyészség most érintkezésbe lépett a bukaresti rendőrséggel, amely letartóztatta Feketét. A kiadatási eljárást azonnal megindították és tegnap be is fejezték. Feketét ma kísérték át a dési ügyészség fogházába. Feleségét, akiről kitünt, hogy nem tudott férje manipulációjáról, szabadon bocsátották.

Ferdinánd Károly főherceg regénye.

A romantikus szerelem intimitásai.

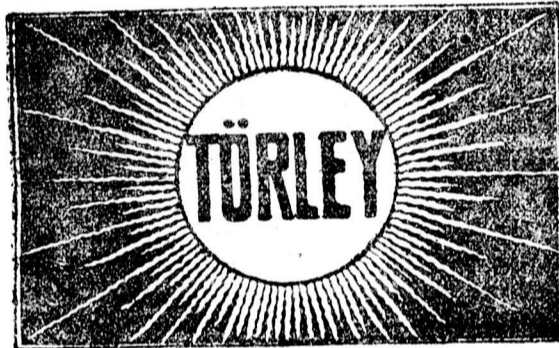
Ferdinánd Károly főherceg és Czuber Berta házassága még mindig foglalkoztatja a bécsi közvéleményt. Ferdinánd Károly egyike volt a Habsburg-ház legrepresentatívabb tagjainak, aki leggyakrabban szerepelt a nyilvánosság előtt. Mindaddig volt ez, amíg vissza nem vonult Prágába a közszerelés elől. Ennek a visszavonulásnak az előzményei teljesen részleteiben ismeretesek.

Érdekes, hogy Ferdinánd Károly, már gyermekkorra óta ismeri feleségét. 1895-ben a főherceg Kremsben állomásozott és titen töltötte a nyarat Czuber udvari tanácsos is. A főherceg megismerkedett az akkor még tizenéves leánnyal és az ismeretség néhány hét

táun őszinte szerelemmé fejlődött. Az ismeretség Bécsben folytatódott és a főherceg még legintimébb barátai előtt is titkolta a vonalmát. Órákat töltött a leány mellett és végre cselekedetre határozta el magát. 1904. évben hozta nyilvánosságra szándékát, de az erőteljes ellenzés, valamint a Habsburg-ház akkori csapásai visszariasztották. Szabadságotlatta magát, de nem mintha szakítani akart volna, sőt teljes szabadságát a leánynak szentelte.

A viszonyból gyermek is származott, aki azonban rövidesen meghalt. Az utóbbi időben a herceg állapota igen sok aggodalomra adott okot. Egy pár évvel ezelőtt súlyos tüdőcsúshurutban feküdt és ennek a bajnak kiújulása gondolkodóvá tette a jövővel szemben. Heinrich herceg példájára elhatározta, hogy engedély nélkül megesküszik menyasszonyával. Luzernban azután meg is történt az esküvő. Ez az esemény azonban igen sok veszélyt rejtett magában. Heinrich főherceg 1868. év folyamán ugyanily körülmények között esküdött meg Hoffmann Leopoldinával, egy bécsi énekesnővel, amiért kiközösítették és birtokait elkobozták.

Ez a sors fenyegette Ferdinánd Károlyt is, aki elhatározta, hogy viszonyát törvényesített. Felkereste a királyt és jóváhagyását kérte, aminek fejében lemondott rangjáról és jövedelméről, valamint várható örökségéről is. Ezzel 80.000 korona évi jövedelemtől esett el, de a király 40.000 korona évi ajradékot biztosított magánpénztárából. Ezzel lezáródott a daliás főherceg romantikus regénye. Burg Károly Luganóban állandó tartózkodásra telepedett le és valószínű, hogy Asztvriát hosszú időre elfogja hagyni.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Szerdán délután: **Molnár és gyermeke szomorú játék.**

Szerdán este: **IV. Kun László, történelmi színmű.**

Csütörtökön: **Három feleség, operett.**

Pénteken: **Három feleség, operett.**

Szombaton: **Három feleség, operett.**

Vasárnap délután: **Millió, bohózat.**

Vasárnap este: **Három feleség, operett.**

Molnár és gyermeke. Alig akad színház, ahol november elsején, a halottak ünnepén ne tűznék műsorra Raupach szomorú történetét a «Molnár és gyermekét» műsorra. A darab rendkívüli szentimentális volta és temetőben éjfél harangzó mellett megjelenő kísértetek mindenkori megtudták teremteni az érdeklődést a darab iránt. Ez a titka annak, hogy a «Molnár és gyermeke» hosszú évek során november 1-ével mindenkor műsorra kerül. A debreceni színpadon két évi pihentetés után kerül most színre a «Molnár és gyermeke» gondos előadásban, mely iránt előreláthatólag nagy érdeklődés fog megnyilvánulni.

IV-ik Kun László. Ma este Zilahy igazgató Dobsa Lajosnak IV-ik Kun László című történelmi szomorujátékát tűzte műsorára. A szép darabnak határozottan irodalmi értéke is van, s minthogy több jó szereppel határos jelenetekben gazdag, a közönség rendkívüli érdeklődésére számíthat. A darab foglalkoztatja a teljes drámai személyzetet. A számos szereplők közül nagyobb szerepeket játszanak Thuri Elemér, Ke-

mény Lajos, Szilágyi, Székely, Bérczi, T. Csige Böske, Papp Etelka, Császár Kamilla, Tordai Erzi, Uti Gizella, Ligeti és Kemény Lajos. A történelmi színművek iránt a debreceni közönség mindenkor fogékony volt s így előre láthatólag szerda estére a színház szépen megtelt közönséggel.

Három feleség. Rendkívüli érdekes bemutatója lesz a debreceni színpadnak csütörtökön este, mikor Lehár Ferencnek rendezése mellett az énekes személyzet kiváló gonddal készül az előadásra, melynek egyik érdekessége az lesz, hogy mindkét szubrett játszik benne Borbély Lili és Belezny Margit elsőrangú szerepet.

Kéményseprők sztrájkja.

Most már szent a béke!

Nyomoruságos éhbéért dolgoztak eddig a debreceni kéményseprő legények. A nőtlenek heti 6-8, a nők 12-15 koronáért. Természetes, hogy ilyen fizetésből nem lehet megélni. A kéményseprők tehát sztrájkba állottak.

Két napig tartott a sztrájk, ma már azonban szent a béke: a kéményseprő mesterek teljesítették alkalmazottaik jogos kívánságát. Szép és elismerésre méltó dolog ez; hiszen be kell azt a mestereknek is látni, hogy éhes, elgyötört, agyoncsigázott emberekkel nem dolgozhatniak.

A legények és mesterek közt ma este volt a bekéltető tárgyalás, amelyen dr. Harsányi rendőrfogalmazó elnököl, míg az előadói tiszlet Scheibner Gyula ipartestületi jegyző látta el.

Jelen voltak még a bekéltető ülésén: a kéményseprő mesterek részéről Frenclli Gyula, Szerkes Gusztáv és Schubert Ferenc; a munkások képviselőiben Bengő József, Egyeki Károly, Csepkovics János vezetők és még többen.

A tárgyalások eredményre vezettek; amennyiben a kéményseprő mesterek megadták az alkalmazottaik által kért havi 120 korona minimális fizetést, mint a kéményseprő legények nagyon is indokolt és jogos kívánságát.

A tárgyalásnak, amelyet dr. Harsányi fogalmazó nagy körültekintéssel vezetett, sikerült a mesterek és alkalmazottaik közt fennálló apróbb ellentéteket is elsimítani és így remélhető, hogy a kéményseprő iparban a béke ismét helyre fog állani.

A kéményseprő munkások holnap reggel már munkába is állanak.

TÁVIRATOK.

A kínai forradalom.

Brüsszel, okt. 31. Az Agence l'Extrême d'Orient hirt kapott Pekingből, hogy két hadosztály a Pecsli tartományban fellázadt az uralkodóház ellen. A két hadosztálynak tegnap kellett volna elindulnia Hankau felé.

Br. Skerletz Iván a királynál.

Budapest, okt. 31. Ma délelőtt báró Skerletz Iván, a kabinetirodában Daruváry osztályfőnök helyettese, jelentkezett őfelségénél szolgálattételre. Hivatalát holnap foglalja el. Idehaza a miniszterelnökségen Skerletzet Drasche-Lázár Alfréd miniszterelnökségi titkár helyettesíti.

Budapesti gabonatözsde.

Az árak 50 kilogramonként

buza okt.	11'93—11'88
buza ápr.	—
rozs okt.	10'34—10'30
zab május.	—
zab okt.	9'56—
Tengeri szept. 1911	—
Tengeri máj. 1912..	8'55—8'53.

Főmunkatárs
VOITH GYÖRGY.

Ducika krém, páratlan hatású arc-
szépítő szer. Ára 1 kor.
Duoika szappan ára 70 fillér, **Ducika**
puder, három színben ára 1 korona.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb
fogfájást is meg-
szünteti. Ára 70 fillér.

Tyukszemirtő, 2-3 nap alatt min-
den bőrkeményedést
megszüntet. Ára 70 fillér.

A fentiek csakis a

Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez” címzett gyógyszerárán
Debreczen, Csapó-utca 18. sz. a. kaphatók.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgal-
mas-rend tulajdona. Elsőrangú **kénos hővízi**
gyógyfürdő; modern berendezésű **gőzfürdő,**
kényelmes **iszápfürdők,** iszapborogatások, **uszó-
dák,** külön hölgyek és urak részére. **Török-
kő- és márványfürdők;** hőlég-, szénasavas- és
villamos **vizfürdők.** — A fürdők kitűnő ered-
ménnyel használhatók főleg **csuszabántalmak-
nál** és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a **légsz-
szervek** hurutos eseteiben s altesti pangásoknál.
200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés
intányos árak. — Gyógy- és zenedij nincs.
Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHEZETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Kartelen kívül.

MEZŐ ARMIN

építész, deszka és cserépkereskedése

Wesselényi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.) **Kartelen**
kívül, tehát olcsó árak. Mindenkin-
saját érdeke, hogy szükségletét nálam
szerezze be.

Schaumburg-Lippe Herceg
Beremendi

portlancement és mészművei

Kereskedelmi igazgatóság:

PÉCS, Indóház-utca 42. szám.

Művek: **BEREMEND.**

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színtű

portlancement
és fehérmészgyártása,

valamint géppel zuzott kavics és nyers
mész előállítására.

Évi termelés: 500,000 q portlancement,
120,000 q fehérmész, 800,000 q kavics.

Portlancementünk kiváló minősége
mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki.
A hivatalos szabványokat messze felülmúló
minőségért szavatolunk.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62.

(Erzsébet-körút mellett) teljesen újonnan
berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg,
meleg víz.

Szobák már 3 K-ért. Figyelmes előzőkeny
kiszolgálás.

Folyó évi november hó 1-től

Papir-, író- és rajzszerkereskedésemet

a fényképészeti szaküzlettel

a **Takarék- és Hitelintézet**

Piac—Csapó-utca sarkán levő palotájába (Piac-utca 12.)

helyezem át.

Tisztelettel

HOROVITZ ZSIGMOND

TELEFON 330.

Költözködés miatt leszállított árak!

Apró hirdetések.

Tíz szög 80 fill., minden további szög 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Egy jó családból való fiú férfi szabó tanítónak teljes előtérrel felvétetik Hatvan-u. 6. sz. alatt. Ugyanott egy darabszámú jó nagymunkás is felvétetik.

Egy jó költőgépjel eladó Eötvös-u. 28. szám.

BOR! Borivók, vendéglősök tudomására hozom, hogy tölem természetes, tiszta fajborokat számos áron beszerezhetnek. Ó-fehér, zöldes, hektója 60 korona, vörös zamatos 58 korona, fekete bikavér 63 korona. Rendelhető 50 literes hordó is. Meggyőződésből önkéntes árként bérmentve 5 kilogrammos postamentű 4 koronáért küldök. — Cim: Pank Ódó bor-nagykereskedő, Panna.

Meteor Villamos színház

Bocskai-tér 10.

Legkellencebb szórakozó hely.
Debrecen város közönségének
Szombat: 2 előadás. Este 7-9 óráig.
9-11
Vasárnap: 3 előadás: 3 előadás:
d. u. 5-7-ig, 7-9-ig és 9-11 óráig
Hétfőnap: 1 előadás pont 9 ó. kezdődik

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskaírtást teljességgel

ugyszinte lakások pormentesítését
is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-kelészi villany parkett-géppel
szőlő árban vállalom. Telefon 878. sz.

CIGARETTÁZÓK!

Egyesüljétek a cigaretták óriási
áremelése miatt! Ne sajnáljátok
a kis fáradságot! — Töltsétek

Jacobi Antinicotin-
hüvelyeket,

vagy „**OTTOMÁN**“ (törökfej)

és „**TIP-TOP**“ aranyzópórák
cigarettapapírt.

Legpon-
tosabb

Órák

legolcsóbban

GASPARIK ÁDÁM

órák és ékszerész

Kenyári-utca 12. szám és fióküzlet
Szent-Anna-utca 2.

Növények, virágok

telelésre és gondozásra

a Rabkertbe elfogadtatnak. Bejelentések
a debreczeni törvényszék fogházfel-
ügyelőjénél teendők meg.

Kérje a 727. telefon számot

Ártatlan ZSUZSI operett

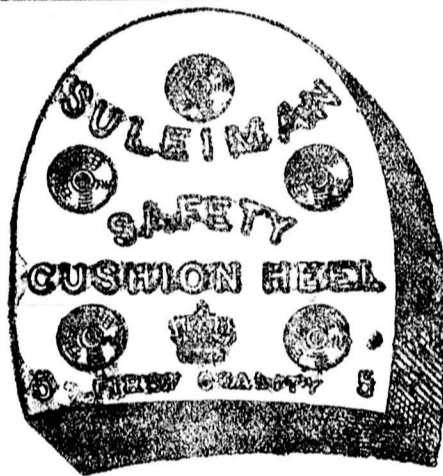
gramofon lemezeit

Molnár Testvéreknel

Gramofon, varrógép, kerékpár nagy raktára és javító műhely.

Villamfelszerelési raktára.

Volfram égők 2 kor.

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

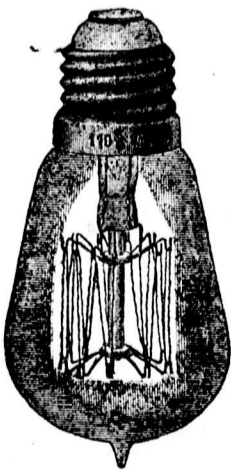
Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Telefon szám nappal 322. (Kossuth-u. 15.) — Éjjel 66. sz. (Péterfia-u. 70).

Szives tudomásul! Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy temetkezési intézetünket a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk új gyászkocsikkal, díszletekkel szereltük fel. Teljes szobabehúzásokat új szabadalmazott készülékünkkel (esetéről-esetre fertőtleníve) teljesen szegek nélkül végezzük. Temetéseket, hullaszállításokat (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végzünk. Elvünk a tisztességes verseny. A gyászos házaknál kegyeletőrtően nem tolakodunk. Csakis személyes meghívásra jelentkezünk temetések felvétele végett.

Tisztelettel

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók

TANTAL-LÁMPA.

A legjobb fémszálas izzólámpa.

Árammegtakarítás kb. 60%.

Fehér fényvel ég.

Rázkódásoknak ellenáll.

Égési óráinak száma meghaladja bármely izzólámpáét.

Minden helyzetben, tehát fölfelé állóan,
ferdén, oldalt egyformán, kifogás-
talanul ég.

Olcsóbb a többi fémszálas izzólámpánál.
Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK

Budapest, VI., Teréz-körút 36.